

Peter Liba: *Římskokatolická církev a ekumenické hnutí od konce II. světové války do konce pontifikátu do konce pontifikátu Jana Pavla II.*, diplomová práce UK-HTF, Praha 2012, 88 str., počítačový otisk

Oponentský posudek vypracoval: **Prof. Dr. Jan B. Lášek**

Práce nemá zcela přesný název, měla by se spíše jmenovat Římskokatolické pojetí ekumenického hnutí 1945-2005, neboť o ekumenickém hnutí nekatolickém ve druhé polovině 20. století se zde moc nedovíme. Malou kapitolku mu autor sice věnuje (str. 10-17), ale zde jsou na základě jedné či dvou slovenských prací a internetových zdrojů spíše naznačeny počátky ekumenického hnutí světové rady církví, než reakce na opravdu velký rozvoj ekumenických snah na katolické straně. Považoval bych za velmi přínosné, kdyby byly zhodnoceny výsledky valných shromáždění SRC – zejména New Dehli, Uppsala, Nairobi, Vancouver. Dále pak praktické kroky, jako je např. vznik Lidské liturgie – když už ne snahy teologické jako například zápasy o teologické pojetí spravedlnosti, míru a integrity Stvoření na půdě SRC. Výraznou ekumenickou organizací v těch letech byla také Konference evropských církví, která prováděla se Sekretariátem (a později s Papežskou radou) pro jednotu křesťanů společné konzultace. Této problematice se kandidát vůbec nedotýká.

Nelze mu upřít však pilnou snahu o vylíčení stavu katolické církve. Nejprve podává životopisy jednotlivých papežů, resp. popisy jejich pontifikátů. Činí tak na základě dostupné, většinou české a slovenské literatury, s užitím i zahraničních prací. Nutno dodat, že zpracoval vše, co se mu dostalo pod ruku – někdy ne zcela šťastně (Hranička, Grigulevič), nicméně v celku fakta uspořádal dobře. V případě některých pontifikátů mohl využít právě probíhajících zahraničních diskusí a nových monografií, event. vydání pramenů, o nich ale pravděpodobně neví. Možná, že mohl věnovat i více místa teologické kompetenci např. Montiniho či Wojtyly, zejména Wojtyla by byl v tomto ohledu zajímavým.

Těžiště práce vidím ve III. kapitole (str. 50-79), kde je vcelku na základě dokumentů a dobré literatury (Skalický) podán solidně průběh koncilu a jeho vztah k ekumenické otázce. Pan kandidát se také zabývá pokoncilním obdobím, které je v této otázce velmi důležité. A zejména proto je škoda, že tu nejsou reakce „z druhé strany“ – protestantské a pravoslavné. Celá tato diskuse probíhala na půdě SRC, KEK i dalších organizací. Např. současná krize některých místních pravoslavných církví ve vztahu k ekuméně má kořeny právě zde. Myslím, že autor rozumně ukončil svoji rozpravu s koncem pontifikátu Jana Pavla II. To, čeho jsme svědky za pontifikátu Benedikta XIV. ve vztahu

k ekuméně, nás velkou nadějí nenaplnuje. Rozhodně to není pokračování linie, kterou začal koncil a kterou pan kandidát s takovým upřímným zápalem sleduje.

Myslím, že práce, k níž se odhodlal, je velmi záslužná. Nicméně z druhé strany je třeba i říci, že jeho snaha by vyžadovala daleko tvrdší přípravu a studium, aby výsledek mohl být vynikající. Jedná se přece o jeden z klíčových problémů současné světové křesťanské i obecně náboženské scény.

Závěr: Práce je psána se zápalem, odpovědně. Pan kandidát si vytýčil cíl, kterého nesnadno dosáhnout. Navrhuji, aby práce byla přijata jako absolventská a výsledek jeho snahu hodnotím známkou **velmi dobře (2)**.

V Praze, dne 3. září 2012